

DET VANSKELIGE KORTET

av
Tore Haga

En gang for bortimot femti år siden begynte jeg å samle helpost. I den anledning ble jeg selvsagt kjent med søknadskortene til forsyningsnemnda og etterhvert også svarkortene derfra, sendt åpne i posten, oftest påtrykt Porto betalt. Ettersom søknadskortene var katalogisert, men svarkortene ikke, bestemte jeg meg - trolig en gang tidlig på 1990-tallet - for å registrere alt jeg kunne finne av slike kort og se om det var mulig å få til noen slags katalog. Jeg skal ikke trette leserne med hele historien, men skal fortelle om en bestemt utgave som jeg strevde med.

En egen gruppe er kortene som svarer på søknader om sykkel og sykkelgummi. Man kunne få anvisning på ny sykkel, på sykkelgummi/slange og på sykkelgummi/dekk. Eller man kunne like gjerne få avslag. Jeg fikk skrappt sammen noen få av hver type kort, samtidig som jeg søkte høyt og lavt om opplysninger om svarkort. Slik kom jeg - for minst 10 år siden - over en nettside der det ble vist scans av en rekke svarkort og annet vedrørende forsyningsnemnda. I hovedsak var bare baksiden av kortene avbildet, men ett av dem var en anvisning på ny sykkel, og her sto trykningsdata på baksiden: A/S O.F.A. - VIII 44 - 100000. Men forsiden vistest ikke. Jeg fikk kontakt med skaperen av nettsiden og ba om scan av forsiden, men kortet var ikke hans, så han, og eieren var han ikke i kontakt med lenger. Han har imidlertid forbeholdt seg copyright, så jeg har liten lyst til å knabbe illustrasjonen hans og vise den her. Derfor viser jeg heller maken bakside tilhørende en som (i hvert fall foreløpig) ikke påberoper seg copyright:

Anvisning på ny sykkel.

Navn Josefa Håpnes, 63574 *

Adresse Namsskogan,

anvises en ny sykkel med — 2 — dekk og — 2 — slanger.
Anvisningen gjelder 2 måneder.

..... Finnvollan, den 9/3 1946.

NAMSSKOGAN
561
FORSYNINGSNEMNDAS stempel.

Kjøperens påtegning.
Mot den anviste sykkel som erkjennes mottatt har jeg/vi levert inn kassable dekk og kassable slanger. Utenom dette har jeg/vi ikke kassable ringer i min/vår besittelse.
(Skal utfylles før levering.)

....., den/..... 19.....

.....

A/S O.F.A. - VIII 44 - 100000. Kjøperens underskrift.

Leveret av:
Forhandlerens stempel.

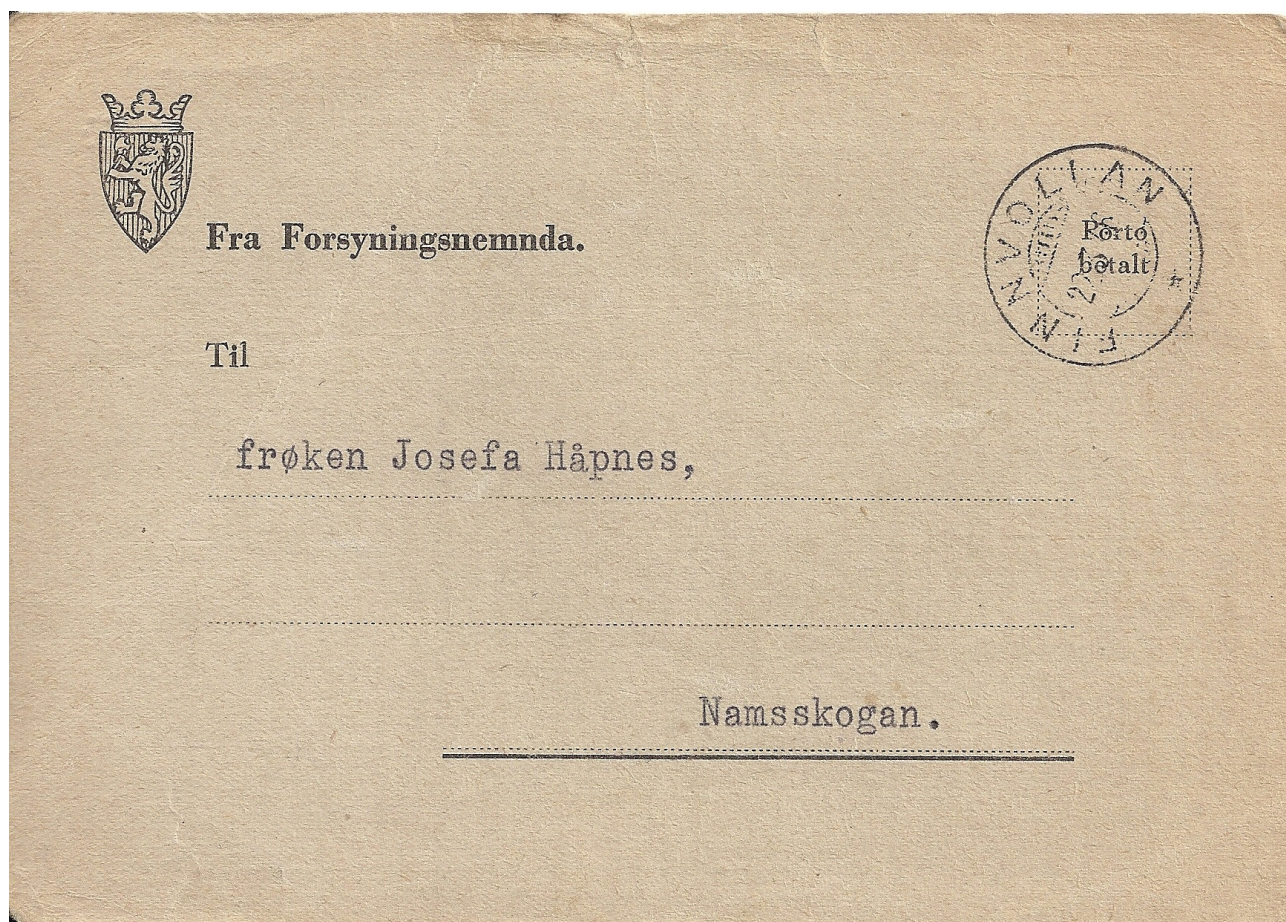
Kjøperens kvittering må være påført ved levering.

Den nevnte nettsiden viste også en anvisning på sykkelgummi/slange med nettopp samme trykningsdata. Tilfeldigvis hadde jeg selv maken kort og visste derfor at dette på forsiden hadde Porto betalt. Det var altså høyst sannsynlig at de to kortene hadde like forsider. I min katalogisering førte jeg altså opp sykkelanvisningen som et svarkort med Porto betalt, men siden jeg ikke

hadde sett forsiden, måtte jeg ta et forbehold om at det muligens, om enn heller usannsynlig, kunne være en annen slags forside.

Slik forble situasjonen i årevis. Jeg fikk noen flere kort og noen flere opplysninger om kort som jeg ikke fikk, men ikke noe om akkurat denne utgaven. Ikke før i fjor, da et annet medlem av Selskapet forela meg en liten håndfull svarkort han nærmest uforvarende hadde fått med i en lot med krigspost, og ett av dem - Der! Var! Kortet! Ubrukt og i prima forfatning. Endelig kunne jeg stryke forbeholdet. Men han skulle naturligvis ha kortet selv, så det utgjorde fortsatt et hull i min samling.

Så, medio oktober 2018, oppdaget jeg på en online-auksjon forsiden av et brukt kort, samme type som sykkelkortene fra A/S O.F.A. En rask telefon til auksjonsfirmaet ga meg opplysning om at på baksiden var det anvisning på ny sykkel, og A/S O.F.A. - VIII 44 - 100000! Det var én dag igjen til avslutning, og der var ett bud fra før, trolig p.g.a. stempelet som var fremholdt som grad 6. Jeg dro til såpass at det monnet. Det viste seg imidlertid at første byder hadde budt bare utropspris, jeg hadde derfor budet på 10 kroner høyere, og han kom ikke tilbake. Kortet ble mitt, og jeg vil nå vise forsiden av dette. Det er brukt og bærer litt preg av det.

Avslutningsvis bemerkes at baksiden ikke sier noe om hvorvidt Josefa kjøpte noen sykkel. Om hun så gjorde, vil den nå høyst sannsynlig forlengst være skrotet. Men kortet er bevart og i de beste hender.